

Vastine arviointikertomukseen 2025

Kuntakonserni

Talouden toteutuminen 2025

Ristijärven Vuokratalot Oy:n tulos on hyvä. Tarkastuslautakunta toivoo, että tilinpäätöksessä olisi avattu enemmän sitä, miksi vuokrataloyhtiöt oli päättänyt siirtää suurempia remontteja tulevaisuuteen.

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja):

Vuonna 2025 Ristijärven Vuokratalojen hallitus totesi, että kiinteistöjen tulevien korjaustoimenpiteiden suunnitelma (PTS-suunnitelma) kaipaava päivitystä. Muita kuin akuutteja investointeja tarkastellaan, kun kokonaissuunnitelma on päivitetty. Vuoden 2026 toimintasuunnitelman mukaan kiinteistöjen PTS-suunnitelma päivitys tullaan aloittamaan vuoden 2026 aikana.

Osuuskunta Seniorisillan tulos on positiivinen ilman kunnan avustusta. Tarkastuslautakunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että tilinpäätöksessä mainitaan Osuuskunnan toiminnan jatkuvan entisenkaltaisena, vaikka Osuuskunnan taloustilanne vaikuttaa heikentyneen edellisiin vuosiin verrattuna. Tilinpäätöksessä mainitaan myös Virtaalan kehittämissuunnitelma osana elinvoimaohjelmaa. Tarkastuslautakunta suosittelee, että elinvoimaohjelman valmistelu ja Virtaalan kehittämissuunnitelma aloitetaan viipymättä.

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja):

Konserniohjeen mukaan valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka noudattavat kuntastrategiaa ja siihen liittyvää omistajapolitiikkaa sekä yhteisön liiketoimintaa. Konserninjohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten kunnalle puolivuositilaintai tarvittaessa useammin raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvista riskeistä on raportoitava viipymättä konsernijohtolle (kunnanjohtaja ja kunnanhallitus).

Konserniohjeen mukaan "yhtiön hallitus huolehtii, että yhtiöllä on sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä toimintastrategia, jonka toteutumista seurataan ja raportoidaan riittävän usein." Osuuskunta Seniorisilta toimii vuokralaisena Virtaalan tiloissa ja Osuuskunta Seniorisillan hallitus päättää kehittämissuunnitelman laatimisesta oman toimintansa osalta. Kunta on tukenut pyydettyä kehittämis-toimenpiteiden työstämistä vuonna 2026.

Elinvoima ohjelmaa on käsitelty 11.8.2026 elinvoimatoimikunnassa ja kunnanhallituksessa 8.9.2026.

Tilintarkastaja:

Ristijärven kunnassa on tilikaudella 2022 päivitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, joka on astunut voimaan 1.1.2023. Konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, konserniohje on päivitetty kunnanvaltuustossa 11.3.2026. Pienhankintojen ohje on vuodelta 2018. Suosittelemme päivittämään pienhankintaohjeen, mikäli siinä havaitaan päivitystarpeita.

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja):

Pienhankintaohjeen päivityksen on tarkasteltu vuonna 2026 ja se tuotiin päätöksentekoon 8.9.2026 kunnanhallitukseen.

Vastuualueiden toiminnan arviointi

Kunnanhallitus

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrän kasvu on erittäin huolestuttavaa. Sairauspoissaolot ovat kasvaneet 108 % edellisvuoteen verrattuna, mikä näkyy myös merkittävästi nousseina työterveys-huollon kustannuksina. Huomioitavaa on, että työterveys kattaa vain ns. ammattitaudit.

Työhyvinvointikyselyn perusteella yli puolet henkilöstöstä ei suosittele nykyistä työnantajaansa muille. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että työhyvinvointikyselyn tuloksia käytiin läpi henkilöstön kanssa puutteellisesti ja viiveellä. Tarkastuslautakunta on myös huolissaan suuresta henkilöstön vaihtuvuudesta.

Tilinpäätöksessä tunnistetaan riskejä erityisesti henkilöstöresurssien riittävyydessä, jonka vuoksi tarkastuslautakunta haluaa korostaa työhyvinvoinnin merkitystä työyhteisössä, mikä osaltaan vaikuttaa sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyssä.

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja/hallintopäällikkö):

KEVAN henkilöstökysely toteutettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2025. Se on tarkoitus toteuttaa uudelleen syksyllä 2026 ja käsitellä henkilöstön kanssa tulosten saavuttua. Työssä jaksamista ja työhyvinvointia ylläpidetään ja edistetään yhdessä työterveyshuollon kanssa.

Vuonna 2025 aloittivat mm. uusi kunnanjohtaja, sivistyspäällikkö/rehtori sekä elinvoimapäällikkö ja sivistystoimen palvelualueella tapahtui joitain henkilöstömuutoksia.

Tarkastuslautakunta toteaa, että johtoryhmän työskentelyyn on kohdistunut merkittäviä paineita organisaatiossa tapahtuneiden henkilöstömuutosten vuoksi.

Tarkastuslautakunnan selvitysten perusteella johtoryhmän yhteistyössä ja tiedonkulussa on ollut haasteita, jotka ovat vaikeuttaneet asioiden valmistelua ja arjen toimivuutta.

Johtoryhmän työskentelyn haasteet näkyvät myös muulle henkilöstölle. Lautakunta pitää erittäin tärkeänä, että jokainen työyhteisön jäsen sitoutuu rakentamaan vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön.

- *Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelma käsitellään yhdessä henkilöstön kanssa ja että henkilöstöllä on aidosti mahdollisuus osallistua toimenpiteiden suunnitteluun sekä kehittämään toimintaa omalta osaltaan.*
- *Tarkastuslautakunta toteaa että henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa ei ole hyväksytty loppuvuodesta 2025 kunnanhallituksessa, vaikka tilinpäätös antaa niin olettaa.*
- *Tarkastuslautakunta suosittelee henkilöstön työhyvinvoinnin seurantaan lisäksi nykyistä säännöllisempää ja matalan kynnyksen palautemallia, kuten pulssikyselyitä.*

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja/hallintopäällikkö):

KEVAN henkilöstökysely toteutettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2025. Se on tarkoitus toteuttaa uudelleen syksyllä 2026 ja käsitellä henkilöstön kanssa tulosten saavuttua. KEVA:n kyselyn rinnalla otetaan käyttöön pulssikysely.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa ei ole käsitelty kunnanhallituksessa 2025. Se tulee kunnanhallituksen päätettäväksi joulukuun 2026 kokoukseen.

Hallinto

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että Kevan ennusteen mukaan Ristijärven kunnan työntekijöitä on eläköitymässä seuraavan 10 vuoden aikana 19 työntekijää. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että eläköitymiseen liittyviin henkilöstöriskeihin varaudutaan ennakoivasti henkilöstö- ja osaamissuunnittelun keinoin.

Kunnanhallitus (hallintopäällikkö):

Kevan ennusteen mukaan kunta-alalta eläköityy lähes kolmasosa nykyisestä henkilöstöstä vuoteen 2030 mennessä. Työntekijöiden ikärakenteen vuoksi vanhuuseläköityminen on maan suurinta Kainuussa ja Lapissa ja pienissä kunnissa eläkkeelle jäävien osuus on keskimääräistä suurempi.

Eläkkeelle voi jäädä joustavasti 63–68 vuoden ikäisenä, ja on tärkeää, että henkilöstösuunnitelma on ajan tasalla ja että henkilöstömäärää ja tehtävänkuvia tarkastellaan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Kunnan henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa, joka päivitetään kahden vuoden välein, tarkastellaan organisaation henkilöstön määrää ja rakennetta sekä arvioidaan näiden kehittymistä tulevaisuudessa.

Hallinto

Osallistavaa budjetointia ei ole toteutettu, vaikka se on ollut strateginen tavoite

Kunnanhallitus (hyvinvointikoordinaattori):

Osallistavan budjetoinnin määräraha oli varattu vapaa-aikapalveluihin. Vuoden 2025 henkilöstövaihdoksien myötä Hytetu-työryhmän toiminta ei toteutunut toivotulla tavalla ja osallistavan budjetoinnin kyselyä ei saatu toteutettua. Myös talouden sopeuttamistoimet olivat hyvin vahvasti esillä ja osittain myös siksi määräraha jätettiin käyttämättä. Vapaa-aikatoimen budjetti ylittyi hieman vuonna 2025 ja sitä kompensoitiin jättämällä käyttämättä osallistavan budjetoinnin määräraha.

Elinvoima

Lautakunta pitää perusteltuna, että kunta arvioi, miten lapsiperheiden tarpeet ja vetovoimatekijät voidaan sisällyttää elinvoiman kehittämisen kokonaisuuteen.

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja):

Elinvoimaohjelma pohjautuu kuntastrategiaan. Erillinen elinvoimaohjelmaan liittyvä kysely kuntalaisille toteutettiin kesällä 2026. Elinvoimaohjelmaa on käsitelty 11.8.2026 elinvoimatoimikunnassa ja se hyväksyttiin 8.9.2026 kunnanhallituksessa.

Elinvoima

Kunnalla ei ole ajantasaista markkinointisuunnitelmaa, joka ohjaisi kunnan vetovoima- ja pitovoimatyötä. Ilman suunnitelmallista markkinointia kunnan elinvoimatyö voi jäädä hajanaiseksi, eikä sen vaikuttavuutta pystytä arvioimaan. Lautakunta pitää tärkeänä, että markkinointisuunnitelma saadaan laadittua osaksi strategista elinvoimatyötä.

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja):

Kuntamarkkinoinnin suunnitelma on tarkoitus tuoda käsittelyyn ja päätöksentekoon vuoden 2026 aikana.

Maankäyttö ja strategia

Tarkastuslautakunta suosittelee aurinkoenergian tuotantoon soveltuvien kattojen ja alueiden kartoitusta.

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja):

Potentiaalisia aurinkoenergian tuotantoon soveltuvia alueita on kartoitettu Ylä- ja Itä-Kainuun vihreän siirtymän osaamiskeskus –hankkeessa, jossa Ristijärven kunta oli mukana.

Työllisyys

Onko työnvälitys toiminut tarkoituksenmukaisesti ja tavoittanut työnhakijat ja työnantajat riittävän hyvin palveluiden siirryttyä kuntien hoidettavaksi?

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja/elinvoimapäällikkö):

Työnvälitys on toiminut tarkoituksenmukaisesti ja tukenut työnhakijoiden työllistymistä, työkykyä ja osaamisen kehittämistä paikallisten työmarkkinoiden tarpeiden mukaisesti.

Hankkeet

Tarkastuslautakunta toteaa, että tilinpäätöksessä esitetty väite elinvoimatoimikunnan tekemästä hankkeiden priorisoinnista ei ole todennettavissa toimikunnan pöytäkirjoista. Pöytäkirjoissa priorisointia koskevat asiat on merkitty ainoastaan keskustelluiksi, eikä toimikunta ole tehnyt varsinaisia suosituksia priorisoinnista. Lautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että kunnanhallituksen käsittelyssä kalaleader-hankkeen kohdalla yksi elinvoimatoimikunnan jäsen todettiin esteelliseksi mutta esteellisyyttä ei ollut dokumentoitu toimikunnan omassa pöytäkirjassa. Lautakunta pitää tärkeänä, että jatkossa toimielinten linjaukset, priorisoinnit ja esteellisyydet kirjataan pöytäkirjoihin selkeästi ja että tilinpäätöksen tekstit perustuvat todennettaviin asiakirjoihin.

- *Kuntalain 140 §:n mukaan pöytäkirjasta tulee käydä ilmi käsiteltyt asiat ja tehdyt päätökset. Lisäksi hallintolaki 9 § edellyttää, että viranomaisen toiminnan tulee olla asianmukaisesti dokumentoitua ja läpinäkyvää. Näiden vaatimusten perusteella pöytäkirjoista tulee ilmetä asian käsittely ja mihin ratkaisut perustuvat.*

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja/elinvoimapäällikkö):

Hankkeiden priorisointi on liittynyt hankeideoiden valmisteluun ja niiden suunnitteluaste ei ole ollut tasolla, joka olisi mahdollistanut päätöksenteon kyseisessä kokouksessa, jolloin asiat on merkitty elinvoimatoimikunnan tiedoksi.

Elinvoimatoimikunnan pöytäkirjat laaditaan sekä dokumentoidaan kokouksen kulun mukaisesti ja kirjausten oikeellisuus tarkastetaan Ristijärven kunnan hallintosäännön 142 § määrittämällä tavalla. Jokainen henkilö vastaa henkilökohtaisesti oman esteellisyytensä arvioinnista ja esteellisyydestään ilmoittamisesta kunkin asian valmistelun ja käsittelyn yhteydessä.

Tilintarkastaja:

Edellisinä vuosina olemme tilintarkastuksen loppuraportilla suositelleet, että toimivaltuuksien perusteet kirjattaisiin toimielimien päätöksiin näkyville. Tilikauden 2025 osalta meillä ei ole asian suhteen huomautettavaa. Myös valtionosuuspäätös on 2025 osalta käsitelty omana pykälänään, josta olemme myös huomauttaneet aikaisemmissa tilintarkastuksissa.

Yhteenveto:

Talouden toteutuksen osalta vuosi 2025 oli onnistunut, vaikka poikkeama talousarvioon nähden on tilikaudella 2025 erittäin suuri (731 t€).

Talous on ollut kahtena peräkkäisenä vuotena ylijäämäinen.

Lainakannan merkittävä lyhennys vahvistaa pitkän aikavälin kestävyyttä.

Maksuvalmius ja omavaraisuus kehittyivät myönteisesti.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota Ristijärven Vanhaintukisäätiöön kohdistuviin saataviin liittyviin riskeihin.

Sivistyspalvelut

Perusopetus ja varhaiskasvatus

Tarkastuslautakunta katsoo, että vuorohoidon ulkoistamisen ja kesäsulun kokonaisvaikutukset lapsiperheisiin, palvelujen saavutettavuuteen ja kunnan vetovoimaan tulisi arvioida.

Tarkastuslautakunta toteaa, että palvelujen ulkoistamisen taloudelliset vaikutukset eivät tilinpäätöksen perusteella näy selkeinä kustannussäästöinä.

Perusopetus: Toimintakertomuksen kuvaus henkilöstöhyvinvoinnista ja työn organisoinnista on tarkastuslautakunnan kuulemisten ja henkilöstön hyvinvointikyselyn perusteella ristiriidassa keskenään.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaa ei ole, tarkastuslautakunta suosittelee toimintasuunnitelman laatimista.

Kerhotoiminta ja ap/ip-toiminta: Kerhotoimintaa vaikuttaa olevan runsaasti tarjolla ja osallistujia on ollut hyvin.

Kunnanhallitus (sivistyspäällikkö):

Päätös vuorohoidon kokonaisostopalvelusta 1.4.2024 alkaen. Vuosien 2024 ja 2025 aikana vuorohoidtoa Paltamossa käytti 1–3 lasta. Vuosien aikana oli kuukausia, jolloin Paltamossa ei ollut yhtään lasta.

Tilinpäätösten 2023, 2024 ja 2025 mukaan varhaiskasvatuksen kustannukset/lapsi ovat kasvaneet. Vuosien 2024 ja 2025 aikana Paltamossa vuorohoidossa olleita lapsia oli vähän. Näin ollen ostopalvelukulut jäivät kohtuullisen vähäisiksi. Tilinpäätösten tunnusluvuista voidaan toisaalta huomata, että vaikka lapsimäärät ovat laskeneet, ovat läsnäolopäivät lisääntyneet, esimerkiksi läsnäolot 126 päivää/lapsi vuonna 2023 ja 154 päivää/lapsi vuonna 2025. Kustannusten kasvuun ovat vaikuttaneet myös tarvittavien tukitoimien järjestäminen lapsille ja se, että yhä useampi alle 3-vuotias osallistuu varhaiskasvatukseen. Lisäksi läsnäolopäivien määrään oma vaikutuksensa on asiakasmaksujen poistumisella elokuussa 2023.

Vuorohoidon tarpeesta tehtiin uusi kysely varhaiskasvatuksen asiakasperheille talvikauden 2025–2026 aikana. Lisäksi uusia vuorohoidtoa tarvitsevia lapsia oli tulossa varhaiskasvatuksen piiriin. Tarpeeseen reagoitiin ja tietojen perusteella tehtiin kustannuslaskelmat eri järjestämisvaihtoehdoista, kokonaisostopalvelun jatkumisesta täysin itse järjestettyyn varhaiskasvatukseen vuoden ympäri. Järjestämisvaihtoehdoista tehtiin päätösten vaikutusten ennakoarvointi, jossa vertailtiin vaikutuksia lapsiin ja lapsiperheisiin, palvelujen saavutettavuuteen, tarvittavaa henkilöstömäärää ja kokonaiskustannusvaikutuksia.

Kunnanhallituksen 23.6.2026 päätöksen mukaan Saukonsilmun aukioloajat laajenivat 1.8.2026 alkaen. Uudistuksen myötä on jo nähtävissä lasten määrän hienoinen lisääntyminen ja erityisesti aikaisissa aamuissa hoidossa olevien lasten määrä. Koska Ristijärveltä kuljetaan paljon työssä kunnan ulkopuolella, huoltajalla on mahdollisuus varata työaikansa ja työmatkaan käyttämänsä kohtuullinen aika huomioiden lapselleen hoito aamulla klo 5.00 alkaen ja klo 18.00 saakka.

Osittainen ostopalvelu Paltamosta jatkuu arki-iltojen ja viikonloppujen osalta. Kesäsulusta päätös tehdään vuosittain. Asiakasperheille tarvekyselyt toteutetaan vuosittain.

Perusopetuksen sisäisten henkilöstön hyvinvointiin liittyvien kyselyiden perusteella työhyvinvointi ja kokemus työn organisoinnista on kohentunut vuoden 2025 aikana. Syksyllä 2025

perusopetuksessa on siirrytty tiimimalliin, jonka tavoitteina on ollut mm. kohentaa työn organisointia ja työhyvinvointia, joissa saadun palautteen perusteella on kehitytty.

Vuonna 2025 Ristijärven kunnassa siirryttiin käyttämään KEVA:n henkilöstön työhyvinvointikyselyä. Kunnan henkilöstön määrän vuoksi kyselyn tuloksia ei voida eritellä palvelualueiden osalta (sivistys, tekninen, hallinto ym.), joten niitä ei voida pitää valideina pelkän perusopetuksen osalta. Koko kunnan työhyvinvointikysely toteutetaan vuosittain samaan aikaan, jotta saadaan vertailukelpoista tietoa koko kunnan henkilöstön työhyvinvoinnista. Tämän lisäksi peruskoulussa on mahdollista toteuttaa kohdennettuja lisäkyselyitä koulun henkilöstölle heidän työhyvinvoinnistaan ympäri lukuvuoden. Kunnassa on tarkoitus toteuttaa pulssikyselyitä.

Tarkastuslautakunnan kuulemisten osalta on hyvä tuoda esille ajalliset ja perusopetuksen kokonaistilanteen arviointia koskevat rajoitteet esim. toinen kuulluista perusopetuksen työntekijöistä aloitti työskentelynsä vasta syksyllä 2025. Toisen kuullun henkilön tehtäväkenttä on opetusjärjestelyiden vuoksi eriytynyt koulun yleisestä opetustoiminnasta. Tämän vuoksi hänen esittämänsä havainnot ovat arvokkaita oman toimintaympäristönsä osalta, mutta niiden perusteella ei yksin ole mahdollista muodostaa kattavaa kuvaa koko perusopetuksen toiminnasta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta: Toimintasuunnitelma, jossa huomioidaan viimeisimmät muutosmääräykset, päivitetään syksyn 2026 aikana.

Tilintarkastaja:

Tarkastuksessa havaitsimme, että oppilastietojen koontiluetteloilla ei kaikilta osin ollut eritelty vaikeasti vammaisia ja pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita. Suosittelemme jatkossa erittelemään kyseiset oppilasmäärät.

Kunnanhallitus (sivistyspäällikkö):

Erittelyä tarkennetaan jatkossa.

Kirjasto ja kulttuuripalvelut

Pystyykö Ristijärven kunta toteuttamaan kaikki kirjastolain vaatimat tavoitteet? Kirjasto ja kulttuuripalveluista on organisaatiomuutosten vuoksi karsittu myös säännöllinen kouluyhteistyö ja tapahtumien järjestäminen. Tarkastuslautakunta on erittäin huolissaan siitä, että mm. lasten lainusmäärät ovat laskeneet Ristijärven kirjastossa 48 %. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kirjasto ja kulttuurivastaavan tehtävän poistumisen vaikutuksia palveluiden toteuttamiseen ei ole arvioitu riittävästi. Lautakunta pitää tärkeänä, että kunta arvioi kirjastopalveluiden nykyistä toteutustapaa suhteessa kirjastolain tavoitteisiin.

Tarkastuslautakunta tarvitsee selonteon siitä, miten kulttuuritoimintaa edistetään Ristijärven kunnassa.

Hyväksytyssä tasopalkkamallissa on kirjasto- ja kulttuuripalveluiden asiantuntijatehtävä yhdistetynä koulusihteerin tehtäviin, kun kuulemisten perusteella Ristijärven kunnassa ei kuitenkaan ole pystytty toteuttamaan kirjasto- ja kulttuuripalveluiden asiantuntijatyötä riittävällä tasolla.

Tarkastuslautakunta suosittelee arvioimaan kolmen kunnan yhteisen kirjastonjohtajamallin toiminnalliset ja taloudelliset vaikutuksen suhteessa aiempaan toimintamalliin.

Kirjasto ja kulttuuripalveluiden osalta kaikki tavoitteet eivät ole toteutuneet. mm. tapahtumia on järjestetty 16 vähemmän vuonna 2025 kuin edellisessä vuonna.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että kulttuurin osuus kirjasto ja kulttuuripalveluista on vain 2 890 €

Kunnanhallitus (sivistyspäällikkö):

Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016 5 § asettaa tehtävät, jotka yleisen kirjaston tulee toteuttaa. Samassa pykälässä todetaan, että tehtävien toteuttamiseksi kirjasto tarvitsee mm. riittävän ja osaan henkilöstön. Kunta jatkaa henkilöstön riittävyyden arviointia ja se otetaan huomioon tulevan talousarvion laadinnassa.

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019 3 § asettaa tehtävät, jotka kunnan tulee toteuttaa. Kulttuuripalveluiden tavoitteet jäivät osittain toteutumatta puuttuvan kulttuurityöntekijän takia. Kunta on ottanut tarkastuslautakunnan esittämät huomiot tarkastelun alle ja etsii ratkaisua tilanteeseen talousarviovalmistelun yhteydessä.

Kunnan kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toimintaa arvioidaan vuosittain mm. tilastoinnin ja saadun palautteen perusteella. Kunnassa on tehty kirjasto- ja kulttuuripalveluissa henkilöstömuutoksia talouden sopeuttamiseksi. Henkilöstöresurssien riittävyyttä tullaan tarkastelemaan Lupa- ja valvontavirastolta 2026 saadun palautteen pohjalta ja etsimään ratkaisuja, jotka turvaavat Kirjastolain asettamat vaatimukset.

Vapaa-aikapalvelut

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota siihen, että vapaa-aikatoimen osalta budjetti on pieni.

Sisäisen valvonnan ja riskienarvioinnin osalta työnkuvan selkeyttäminen ja rajaaminen ei ole toteutunut.

Hytetu-työryhmä ei ole tarkastuslautakunnan tietojen mukaan kokoontunut. Kunnanhallituksen päätöksen mukaan työryhmä on vastuussa hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laatimisesta, jotka käsittelevät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asioita. Kunnanhallitus on nimennyt työryhmään kunnanhallituksen edustajat 25.8.2025 § 136, tekstissä ei kuitenkaan mainita ryhmän kokoonpanoa muutoin, kun taas kunnanhallituksessa 29.11.2021 §177 on esitetty selkeästi, ketä silloiseen Hyte-työryhmään kuuluu, miten kokoontuvat, ketkä toimivat sihteerinä ja ketkä ovat kunnanhallituksen edustajat kokoonpanossa. Valmisteleeko hyvinvointikoordinaattori kaikki HY-TETU-asiat ja -asiakirjat nyt todellisuudessa yksin?

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet, vastuut ja työryhmytyöskentely ovat selkeästi määriteltyjä ja dokumentoituja.

Kunnanhallitus (sivistyspäällikkö):

Sivistyspäällikön vaihduttua vuoden 2025 alussa ja hänen perehtymisensä omaan laajaan toimenkuvaan vaati paljon työaikaa erityisesti koulun puolella. Tästä syystä HyTeTu -työryhmä ei ehtinyt kokoontua ja hyvinvointikoordinaattori laati hyvinvointikertomuksen pääosin itsenäisesti. HyTeTu-työryhmän toiminta on saatu jälleen käyntiin kevään 2026 aikana.

Tekniset palvelut

Tarkastuslautakunta kiittää teknistä palvelualueita siitä, että tilinpäätöksessä on huomioitu talousarvion reilut poikkeamat ja korjaavat suunnitelmat.

- *Kunnan puukaupoissa on hyödynnetty historiallisen korkeita puunhintoja ylimääräisillä myynneillä. Tarkastuslautakunta pyytää huomioimaan tämän suunnitelmakauden kokonaismyynneissä, ettei kestävää hakkuusuunnitetta ylitetä.*
- *Luvattomia rakennuksia ei vielä ole saatu verotuksen piiriin*
- *Ympäristövalvonnan osalta kaikki tavoitteet eivät ole toteutuneet.*
- *Yleisurheilun suorituspaikat vaativat kunnostusta.*

- *Lähiliikuntapaikkojen kunnostukseen varattua määrärahaa ei ole käytetty.*

Kunnanhallitus (tekninen päällikkö):

Hakkuusuunnitelmaa toteutetaan asiantuntijoiden arvioiden mukaisesti. Jonakin vuonna vuotuinen määrä voi ylittää suunnitelmassa mainitun määrän, mutta toisena hakkuumäärä on pienempi. Hakkuut toteutetaan luontoarvot huomioiden.

Ristijärven kunnan rakennustarkastusta ostetaan Hyrynsalmen kunnalta uuden sopimuksen mukaan yksi päivä viikossa. Tulevina vuosina tästä ajasta on tarkoitus käyttää mahdollisuuksien mukaan osa luvattomien rakennuksien saamiseksi verotuksen piiriin.

Ympäristövalvonnan osalta tavoitteiden toteutumiseen vaikutti erityisesti kuntayhteistyön kehittämiseen käytetty työmäärä, joka oli ennakoitua suurempi, myös henkilöstöresurssien muutos vaikutti asiaan. Lisäksi käsiteltävien lupa-asioiden määrä kasvoi vuoden aikana odotettua suuremaksi. Tämä vähensi mahdollisuuksia edistää kaikkia tilikaudelle 2025 asetettuja tavoitteita suunnitellussa aikataulussa. sillä työpanosta jouduttiin kohdentamaan toiminnan kannalta välttämättömiin tehtäviin, kuten lakisääteisten ja määräaikaisten lupien käsittelyyn.

Urheilukentän perusparannussuunnitelma kustannusarvioineen (93 000 €) teetettiin 2024, mutta sitä ei toteutettu. Sen jälkeen kentän kunnostukseen on suunniteltu hanketta, mutta hankkeen suunnittelu on kesken.

Lähiliikuntapaikkoja on kunnostettu pienimuotoisesti tarpeen vaatiessa. Lähiliikuntapaikkojenkin kohdalla on suunniteltu hanketta. Yhteinen suunta kunnostusmallille on työnalla.

Tilintarkastaja

Käyttötalousosassa on ollut taulukossa mainitut poikkeamat valtuustoon nähden sitovista menoista (nettositovuus). Käyttötalousosassa ei tilikaudella 2025 ollut olennaisia sitovia toimintakatteiden ylityksiä.